

OPINIA națională

Revista săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național, editată de FUNDAȚIA "ROMÂNIA DE MĂINE"

OPINIA PUBLICĂ, DEMOCRAȚIA ȘI STATUL DE DREPT "ÎNDATORIRI" ale statului de drept

Prof. dr. AURELIAN BONDREA

La o analiză atentă, nuanțată, a vieții economice și sociale contemporane rezultă că într-adevăr se poate vorbi despre "drepturi" și "îndatoriri" ale statului în raport cu cetățenii săi, cu interesele sociale și naționale pe care trebuie să le aprobe. Dincolo de ideologii și în pofida diverselor curente care se combat reciproc în legătură cu funcțiile statului, teoreticieni, sociologi, economiști, juriști, politologi oferă ne-sfârșite serii de argumente care susțin sau critică diversele poziții privind rolul statului. Astfel, în lumea contemporană s-au amplificat debaterile privind relația dintre gradul de democrație al unei țări și afirmarea efectivă a statului de drept. Am abordat anterior unele aspecte principiale ale unor asemenea raporturi și nu este cazul a descifra aici conținutul conceptelor de democrație și stat de drept. Trebuie observat însă că, așa cum democrația este invocată în cele mai diverse contexte și împrejurări, atribuindu-i-se înțelesuri diverse, chiar contradictorii uneori, tot așa despre statul de drept se discută uneori în

general, abstract, considerându-se, în asemenea cazuri, că invocarea termenului ar fi lămuritoare și suficientă. Depinde, desigur, de împrejurări și de contextul social-politic, precum și economic în care funcționează ori începe a se afirma statul de drept.

Mai ales din punctul de vedere al oamenilor, al opiniei publice este necesar să se răspundă la întrebarea, mereu prezentă, chiar dacă nu este formulată ca atare: "Ce fel de stat de drept?"

În această ordine de idei, pornind de la premisa că dacă problema libertății și afirmării integrale a individului este, în societatea modernă, fundamentală pentru democrație, dezvoltarea deplină a acesteia necesită o societate liberă, protejată sau apărată de statul de drept, acad. N.N. Constantinescu releva că o

dezvoltare economică social acceptabilă, capabilă să evite tensiuni și convulsii sociale majore, presupune, cel puțin, următoarele condiții: "Să se dezvolte nu doar într-un stat de drept, ci într-un stat de drept bazat pe justiție socială, pe dreptate socială; să pună omul în centrul său, să corespundă nevoilor umane și să asigure o dezvoltare democratică integrală a individului și societății; resursele de toate categoriile să fie utilizate în acest scop". 1)

Adevăratul stat de drept, în cadrul căruia pluralismul politic se însoțește cu pluralismul formelor de proprietate, ca o condiție a democrației, nu poate neglija niciuna din componentele sistemului economic, în cadrul căruia utilizarea rațională a resurselor materiale nu poate face abstracție de gradul de folosire a resurselor umane.

(Continuare în pag. 6)

INVESTIȚIILE ȘI REFORMA:

Nici exclusiv "prin noi înșine",
nici exclusiv prin capital străin

Una dintre legile economice generale valabile pentru progresul și prosperitatea oricărei societăți umane este cea a economisirii și a acumulării, ca unice mijloace de susținere a investițiilor, a creșterii productivității marginale și a expansiunii veniturilor, inclusiv prin salarii cât mai ridicate.

1. Diferențele din ce în ce mai semnificative astăzi, în nivelul de dezvoltare economică a unor țări, dar și în calitatea vieții, sunt expresia acumulării în timp a unor însemnate discrepanțe în volumul capitalului investit pe un locuitor; unele țări au început să economisească, să acumuleze și să investească cu 100 sau 200 de ani înaintea altora.

Acest proces a demarat, de pildă, în Anglia cu peste 200 de ani în urmă, în timp ce în România, acumulările vizibile de capital sunt aproape exclusiv conturate în secolul nostru; la asemenea întârziere, care se poate exprima printr-o funcție de

timp, se adaugă, în cazul României, și o discontinuitate în privința logicii după care este judecat procesul investițional. Respectiva logică are două laturi oarecum extreme și opuse: investițiile sunt dictate exclusiv de legile și mecanismele de piață sau exclusiv de criterii politice. Într-o economie modernă, exacerbarea oricăreia dintre aceste două optici este neproductivă pe termen mediu și lung; sunt necesare mai ales judecăți echilibrate și pragmatice care să nu anuleze nici legile pieței, dar nici interesele naționale, strategice ale unei economii. Tranziția în politica de investiții este necesar să corecteze - uneori radical - în primul rând echilibrul dintre economic și politic.

■ Dr. Constantin CIUTACU,
director științific al Institutului
de Economie Națională

(Continuare în pag. 6)

PLEDOARIE PENTRU O BĂTRĂNEȚE VALIDĂ ȘI OPTIMISTĂ

Acad. ȘTEFAN MILCU

Am scris acest eseu sub influența mărturiilor dramatice ale unui geniu, creator al teatrului absurdului, Eugen Ionescu, care trăda o profundă suferință și disperare în fața invaziei îmbătrânirii într-un corp și o gândire creatoare de noi orizonturi ale existenței umane.

Se poate comenta în diferite feluri această confruntare cu un proces inevitabil în existența a tot ce este viu, care străbate o traiectorie lineară, de la naștere la moarte, parcurgând bătrânețea ca o ultimă etapă a ontogenezei.

În decenii nu prea depărtate am fost martorul punctelor de vedere contradictorii despre bătrânețea așa-zis normală și una patologică ce poate fi tratată. În realitate, bătrânețea este o stare naturală în ontogeneză, în care se cumulează patologia perioadelor precedente ale adultului și modul de existență distrofică, datorită intoxicațiilor voluntare (drogare), profesionale sau ecologice. Bătrânețea nu poate fi evitată decât prin deces în perioada de adult, tânăr sau matur, ceea ce nu este, totuși, o soluție.

Sunt necesare o pregătire mentală pentru dezavantajele biologice și sociale ale bătrâneții, înțelegerea procesului ca un fenomen biologic inevitabil, adoptarea unei atitudini stoice și minim optimiste, considerând că în orice existență umană suferința este imanentă și că viața este un dar divin care nu trebuie respins. Și este justificat de ce în fața bătrâneții și a morții trebuie să urmărim exemplul socratic care a sfidat moartea prin cunoșcerea lui acceptare a otrăvii în numele unui ideal suprem. Adeziunea la acest ideal și comportament trebuie să ne conducă la înțelepciunea bătrânului valid și optimist.

1877 9 MAI 1994

Odă ostașilor români

Juni ostași ai țării mele, însemnați cu stea în frunte!
Dragii mei vultani de câmpuri, dragii mei șoimani de munte,
Am cântat în tinerețe strămoșească vitejie,
Vitejie fără seamăn pe-acel timp de grea urmă,
Ce la vechiul nostru nume au adaos un renume,
Dus pe Dunărea în Marea și din Marea dus în lume!

Vin acum, la rândul vostru, să v-aduc o închinare.
Vin cu inima crescută și cu sufletul mai tare,
Ca eroi de mari legende, vin să vă privesc în față,
Voi, nepăsători de moarte, disprețuitori de viață,
Ce-ați probat cu-avântul vostru lumii pusă în mirare
Că din vultur vultur naște, din stejar stejar răsare!

O! români, în fața voastră, colo-n tainica cea zare.
Vedeți voi o rază vie care-ncet-încet răsare,
Străbătând prin umbra deasă de lungi seculi adunată?
E voiosul fapt de ziuă mult dorită, mult visată,
E lumina reînvierei, e luceafărul sperărei,
E triumful luptei voastre, soarele neatârării!

Pas dar! pas tot înainte! timpul vechi din nou zorește!
Viitorul României dat-au mugur ce-ncolțește!
O, copii! de voi sunt mândru, simt acea mândrie mare
Care crește cu mărirea unui neam în deșteptare.
Mi-am văzut visul cu ochii, de-acum pot să mor ferice!
Astăzi lumea ne cunoaște: român zice, viteaz zice.

VASILE ALECSANDRI

Mircești, 28 noiembrie 1877

FORUMUL
CRANS-
MONTANA

București,
Aprilie 1994

Pag.4-5

COLEGIILE

REVISTEI "OPINIA NAȚIONALĂ"

Colegiul pentru reformă și relansarea economiei naționale:

- Acad. Alexandru Bărlădeanu
- Acad. Anghel Rugină
- Acad. N.N. Constantinescu
- Acad. David Davidescu
- Prof. dr. Constantin Ionete
- Prof. dr. Ivanciu Nicolae-Văleanu
- Prof. dr. doc. Alexandru Zanfir
- Prof. dr. Mircea Druc
- Prof. dr. Alexandru Albu
- Prof. dr. Mihai Părăluță
- Prof. dr. Gheorghe Zaman
- Prof. dr. Petre Mălcomește
- Prof. dr. Gheorghe Răboacă

Colegiul pentru problemele științei și învățământului:

- Acad. Ștefan Milcu
- Acad. Radu Voinea
- Acad. Ștefan Pascu
- Acad. Ion Coteanu
- Acad. Cristofor Simionescu
- Acad. Ștefan I. Ștefănescu
- Prof. dr. Liviu Maior
- Prof. dr. Grigore Brâncuș
- Prof. dr. Dan Ghiocel
- Prof. dr. Emil Tocaci
- Prof. dr. doc. Grigore Posea
- Prof. dr. Gheorghe Secară
- Prof. dr. g-ral (rez.) Emil Mihuleac

Colegiul pentru problemele culturii și artei:

- Acad. Eugen Simion
- Acad. Alexandru Boboc
- Radu Beligan
- Grigore Vieru
- Paul Everac
- Dinu Sărau
- Prof. dr. Ion Dodu Bălan
- Prof. dr. Victor Giuleanu

Colegiul pentru ideea națională și socială în România:

- Prof. dr. Aurelian Bondrea
- Prof. dr. Mitropolit Antonie Plămădeală
- Prof. dr. Ioan Scurtu
- Adrian Păunescu
- Prof. dr. Ion Rebedeu

Colegiul pentru doctrine politice și probleme ale relațiilor internaționale:

- Prof. dr. Ion Popescu
- Prof. dr. Gheorghe Cazan
- Prof. dr. Ion Tudosescu
- Prof. dr. Tiberiu Nicola
- Prof. dr. Virgil Constantinescu
- Valentin Lipatti
- Prof. dr. Florea Dudiță
- Prof. dr. Mircea Nicolaescu
- Prof. dr. Marin Voiculescu
- Ion Mărgineanu
- Dan Lăzărescu
- Prof. dr. Ion Zară
- Prof. dr. Constantin Mecu
- Prof. dr. Marin Nedelea
- Prof. dr. Constantin Vlad

Colegiul pentru problemele sănătății și protecției sociale:

- Acad. Nicolae Cajal
- Acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici
- G-ral dr. Gheorghe Niculescu - membru de onoare al Academiei Române

Colegiul pentru problemele justiției, statului de drept și democrației:

- Prof. dr. doc. Iulian Mincu
- Prof. dr. doc. Victor Ciobanu
- Prof. dr. Caius Traian Dragomir
- Prof. dr. Andrei Firiță
- Prof. dr. Dorin Sarafoleanu
- Prof. dr. Ioan Pop D. Popa
- Prof. dr. Ștefan Costea
- Prof. dr. Mihai Dumitrescu
- Acad. Valentin Georgescu
- Acad. Ion Filipescu
- Prof. dr. Vasile Gionea
- Prof. dr. Antonie Iorgovan
- Prof. dr. Adam Popescu
- Prof. dr. Nicolae Popa
- Prof. dr. Ion Neagu
- Prof. dr. Andrei Popescu
- Prof. dr. Ionel Cloșcă
- Prof. dr. Mihai Merfea
- Prof. dr. Mircea Stroia

Director:

Prof. dr. AURELIAN BONDREA

Conferința profesorului Anghel Rugină la Academia Română

"Nu știm încotro mergem"

Subliniind faptul că lumea contemporană este confruntată cu o criză economică profundă, care se suprapune cu o criză a valorilor morale, academicianul profesor Anghel N. Rugină a spus că nu avem lideri de calibrul problemelor care frământă omenirea, nu știm ce vrem și ne mișcăm într-un cerc vicios. Ne pronunțăm în gura mare pentru reforme, dar nu le facem, iar când ne apucăm de ele, le facem pe dos. Devenim prizonieri ai problemelor, acționăm în grabă și facem compromisuri. Lipsa de credibilitate a celor care guvernează este la ordinea zilei cam pretutindeni în lume. Dar cu toate acestea, savantul se arată optimist cu privire la evoluția lumii, iar în ceea ce ne privește, continuă să creadă că "un miracol economic românesc încă este posibil". Să dea Dumnezeu!

politica "prin noi înșine"; aceasta ar putea reprezenta contribuția internă a factorului politic la propria dezvoltare a țării. Desigur că este vorba de o politică de facilități pe obiective ce corespund interesului național și care nu aduc atingere unor interese vitale, personale sau de grup; combaterea sărăciei este, însă, primul element forte al protecției interesului național. Deocamdată, dorința de dezvoltare "prin noi înșine" nu se poate materializa decât limitat în resurse interne, iar lipsa de capital se cere compensată de politica noastră de facilități și atragere a surselor externe.

5. Dacă este adevărat că mai toate țările s-au dezvoltat și prin capitalul străin, tot la fel de valabilă este și o altă concluzie: nici o țară din lume nu se poate dezvolta numai prin investiții externe. În orice economie națională raportul dintre capitalul intern și cel extern constituie un factor indispensabil al echilibrului economic și social-politic. Preocupările menite a da suport și garanții reale investitorilor străini nu pot fi desprinse de cele care vizează procesele de economisire și formare a resurselor interne de capital. Pentru aceasta este imperativ necesar ca populația să aibă venituri, să poată economisi și acumula într-o moneadă națională sănătoasă și stabilă, fără inflație și blocaje, fără dobânzi și speculații financiare aberante.

Sumele mari de bani din economisirile interne, care pot fi utilizate în investiții, sunt de regulă constituite și păstrate în țările dezvoltate nu neapărat în bănci, ci în societățile de asigurare; acestea oferă depozitelor pe termen lung o certă posibilitate de protejare și creștere prin actualizări și indexări ce se practică în condiții de inflație redusă. Protecția și favorizarea factorilor interni mențiți să stimuleze investițiile sunt la fel de necesare ca și cele ale factorilor externi; cele două procese investiționale au nevoie unele de altele și, evident, se cer în mod egal tratate; ele nu pot practic nici demara și nici funcționa unul fără altul.

Al doilea demers necesar în politica de investiții a tranziției îl constituie deci crearea unui nou echilibru între capitalul intern și cel extern. Asemenea preocupări strategice sunt impuse de adevărul universal potrivit căruia nu există altă cale de prosperitate și dezvoltare în afara creșterii investițiilor și a veniturilor pe locuitor; fără un asemenea curs al vieții economice nu poate fi combătută sărăcia și nu pot fi stopate - între altele - nici emigrarea, nici șomajul, nici inflația; imigrarea capitalurilor oprește emigrarea capitalului uman, iar adăugarea capitalului intern cu cel extern va asigura o cât mai bună valorificare a muncii naționale.

Raportul complex dintre investițiile interne și externe are și alte multiple nuanțe și dimensiuni și nu poate fi redus numai la lozinci de tipul: "Prin noi înșine", sau "Fără investiții externe suntem permanent condamnați la subdezvoltare" etc. Analiza complexă și echilibrată a proceselor investiționale, necesară a fi declanșată, se cuvine să premerge și să dea acuratețe, coerență și credibilitate demersurilor de politică și strategice economice.

INVESTIȚIILE ȘI REFORMA

(Continuare din pag.1)

2. Orice investiție, fie ea din surse interne - naționale, sau externe, nu va putea demara decât atunci când investitorul va avea convingerea că peste un timp oarecare nu va fi expropriat și când nu va fi supus unor discriminări fiscale sau restricții comerciale. Acești factori capătă prioritate chiar înaintea altora care țin de existența resurselor materiale și umane, de infrastructură, de piață etc.

În genere, fiscalitatea și taxele vamale influențează astăzi negativ formarea și atragerea capitalului destinat investițiilor; dacă bugetul ar utiliza sumele rezultate din impozite și taxe pentru susținerea unor proiecte de investiții, fiscalitatea ar avea mai ales efecte pozitive; cum

acestea intră de regulă în consumul și cheltuielile curente, șansele expansiunii investițiilor și ale creșterii economice sunt anihilate sau amânate, iar decalajul de timp joacă în defavoarea diminuării decalajelor economice.

3. Există în istoria politicii economice românești un principiu binecunoscut: "Prin noi înșine". Acest principiu a fost promovat de doctrina național-liberală și în esență el se fonda probabil și pe credința de sorginte ricardiană după care capitalul nu s-ar putea investi decât în interiorul țării. Și după război, politica tot mai centralizată de investiții a mers oarecum pe aceeași teză nepronunțată explicit și care a dat o preponderență factorilor politici în defavoarea celor economice.

Astăzi, ca de altfel întotdeauna, România acuză lipsa de capital național pentru investiții. Criza de resurse de investiții în România pare congeni-

tală; țara nu a dispus de capital suficient nici atunci când a utilizat circa 40% din venituri pentru acumulare. Practic, suntem într-o tranziție în care se intersectează sărăcia surselor interne cu teama și nesiguranta ce împiedică atragerea unor investiții străine.

În ambele direcții nu s-au realizat decât mecanisme și instrumente incipiente care să conducă la expansiunea investițiilor.

Sursele interne fie că nu există, fie sunt blocate sau se erodează permanent prin inflație și dobânzi; investitorii străini - deși există certe facilități create - caută o lege care să le garanteze un viitor sigur în România; nu există o ofertă bine precizată a domeniilor pe care țara le consideră de un real interes reciproc, iar fiscalitatea rămâne încă o necunoscută fără a mai implica și o ne-

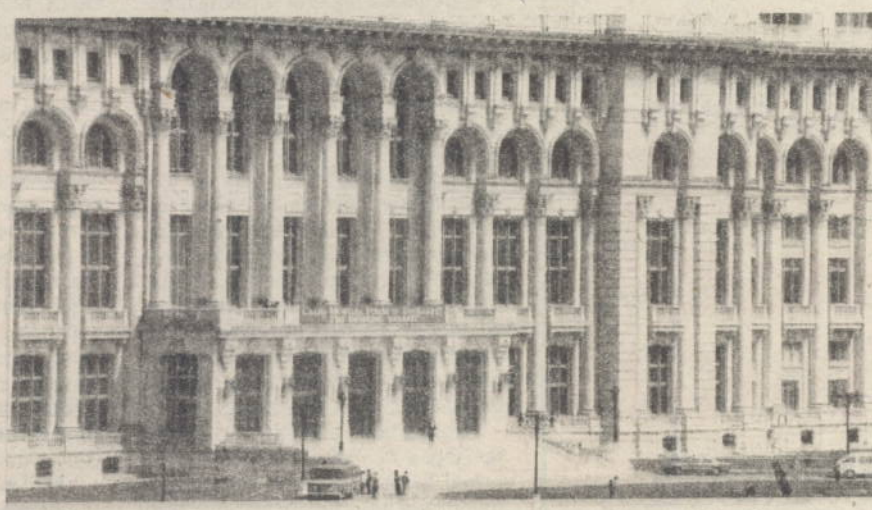
cesară și reală stabilitate economică, socială și politici interne.

4. În aceste condiții complexe și uneori contradictorii, sensul dictonului "prin noi înșine" ar fi necesar să capete alte dimensiuni. Orice întârziere a demarajului investițional în România înseamnă o creștere a decalajelor economice, tehnico-tehnologice, de productivitate și de venituri. În toate țările dezvoltate, poate cu excepția Angliei, investițiile străine au avut un rol esențial în dezvoltarea economică.

Dacă România dorește investiții de capital străin este absolut necesar ca politica sa fiscală și de garanții să nu fie numai favorabilă, ci mult mai favorabilă decât a țărilor dezvoltate sau a celor din estul Europei. Prin politica fiscală, România poate da un nou sens la

Imagini ale impunătorului edificiu "Palatul Parlamentului" din București, elogios apreciat de participanții la Forumul Crans-Montana.

TRANZIȚIA ÎN ROMÂNIA ȘI SEMNIFICAȚIILE UNEI AMPLE DEZBATERI

Desfășurat timp de patru zile la București, Forumul Crans-Montana privind Piețele viitorului a proiectat puternice fascicule de lumină asupra unor realități complexe ale României, ale lumii de azi și de mâine, a prilejuit un fertil schimb de idei între oameni politici, oameni de afaceri și personalități ale vieții științifice. Acest enunț general, de fapt o succintă informație asupra celor petrecute în zilele de 21-24 aprilie la Palatul numit acum al Parlamentului, însă intrat în conștiința opiniei publice ca fiind al Poporului, se cere a fi urmat de cel puțin câteva explicații sau considerente rezultate din observarea directă, pe viu a evenimentului; un eveniment major, ale cărui semnificații evidente mai au nevoie de timp pentru a fi pe deplin înțelese și, desigur, confirmate.

Dintre aceste semnificații se desprind unele de pe acum limpezi și imposibil a fi contrazise de către cei care, chiar pe culoarele impresionantului edificiu în zilele Forumului, etichetaseră evenimentul ca fiind "propagandistic" și "de paradă". În trecut fie spus, carențele culturii politice, norii întunecați ai "egoismului de partid" au fost și sunt sursa unor nebănuite "performanțe" ale silurii bunului simț, ale înăbușirii logicii și atrofierii celor mai nobile sentimente umane, între care și cel patriotic, al mândriei și respectului pentru țară. Tară care, parafrazând o replică a lui Ștefan cel Mare, în viziunea literar-dramatică a lui Delavrancea, "nu este a unui partid sau altuia, ci a tuturor cetățenilor și partidelor, în fapt, a unui singur și sigur viabil partid, poporul român".

Lăsând în lumea efemerului, adică acolo de unde vin și unde se duc orgoliile politice și evaluările veleitare, unele incredibile de repede mediatizate (de unde se vede că cei în cauză își confecționaseră din vreme "etichetele") esențial este a da "cuvântul" faptelor, a consemna, acolo unde este cazul, semnificația lor.

Președintele Fundației "FORUM", domnul Jean-Paul Carteron, se întreba în alocuțiunea sa inaugurală: "De ce Bucureștiul ca gazdă a Forumului?", arătând că România are o poziție geo-strategică importantă la gurile Dunării și la Marea Neagră, pentru că este, la sud, o mare piață potențială a Europei și, nu în ultimul rând, deoarece reprezintă un far înaintat al culturii latine și al francofoniei în această parte a continentului. Istoria va acorda României un rol marcant în relațiile internaționale - a opinat președintele Fundației "FORUM".

Temele înscrise pe agenda de la București, cum ar fi cooperarea la Marea Neagră, problemele din Balcani, raporturile din Bazinul Mediteranei și Orientul Mijlociu, problematica Asiei Centrale, impactul economic al încheierii conflictelor militare, liberul schimb și stabilitatea politică după semnarea Acordului GATT, cooperarea regională, Parteneriatul pentru Pace, diplomația preventivă, schimbul de păreri asupra multor probleme comune participanților au dus la exprimarea convingerii că atât timp cât oamenii au bunăvoință, vorbesc și își confruntă ideile, speranța nu a murit.

Evocând vocația europeană a României, președintele Ion Iliescu sublinia că țara noastră parcurge o etapă de transformări profunde pe toate planurile, pe fundalul unei crize economice mondiale. În concepția României, europenii au o soartă comună iar în condițiile unui parteneriat echitabil, este evidentă cerința ca barierele politice ale trecutului să nu fie înlocuite cu cele economice, Parteneriatul pentru Pace fiind privit la București ca un cadru al asigurării securității în vederea evitării abordărilor discriminatorii care pot genera noi conflicte.

Prezența la Forum a liderului OEP, Yasser Arafat, și a ministrului israelian de externe, Shimon Peres, a prilejuit, la rândul său, o largă abordare a implicațiilor economice și politice ale stărilor conflictuale. Mesajele președintelui egiptean, Hosni Mubarak, și premierului francez, Eduard Balladur, au supus atenției idei constructive despre climatul de încredere între state suverane și de stabilitate durabilă.

Secretarul general al Consiliului Europei, Catherine Lalumière, a conturat imaginea "la zi" a continentului, remarcând un anume grad de slăbire a democrațiilor în condițiile în care drepturile omului suferă o degradare progresivă, iar "Europa comună", acest magnific proiect al ideii unității europene, se află în impas. "La ce folosește Europa unită dacă nu poate rezolva problema conflictelor?" - întreba secretarul general al Consiliului Europei.

Dacă cele patru zile de dezbateri, întâlniri și dialoguri din cadrul Conferinței de la București confirmă prin conținutul lor așteptările inițiale, caracterul complex și adesea fragil al lumii de azi cheamă la acțiuni concrete. Tocmai în acest sens s-ar putea spune că mesajul esențial al reuniunii internaționale de la București poate fi concis exprimat prin enunțul potrivit căruia în numele viitorului este nevoie de conjugarea permanentă a intereselor naționale, voinței politice și posibilităților economice ale popoarelor. Un asemenea mesaj a fost rostit direct, într-o formă sau alta, de către toți participanții, de către toți reprezentanții statelor sau organismelor internaționale prezente.

Astfel, semnificația Conferinței de la București, oraș devenit nume de referință în comunicarea politică internațională, constă în chemarea convingătoare de a se trece la acțiuni capabile a reuni și pune în operă idei și inițiative care pot contribui la încheierea unei lumi a cooperării într-un parteneriat pentru dezvoltare, pentru prosperitate.

Nu în ultimul rând, ar fi de consemnat intrarea în patrimoniul arhitectural al Capitalei și al țării - iar acum al Europei - a unui Centru Internațional de Conferințe, comparabil cu altele existente, concurent de marcă al acestora. Monumentalitatea edificiului, spectaculoasă și relevantă prin originalitate decorativă și distribuție funcțional-armonioasă a spațiilor interioare, creație integrală a poporului român, a atras atenția sutelor de participanți din străinătate. Iată două mărturii, spuse întregii țări și celor peste 2000 de participanți încă din prima zi. Astfel, dl. Jean-Paul Carteron, președintele Forumului Crans-Montana, aprecia Palatul Parlamentului ca oglindind "arta și creativitatea poporului român", declarând că nu trebuie să se pună "un lințoliu pe o realizare atât de strălucită a ceea ce pot face românii", fiind necesar a folosi acest Palat "în scopuri care să servească România". Secretarul general al Consiliului Europei numea edificiul "o capodoperă a românilor". Această capodoperă nu are însă numai un sens arhitectural, static, ci reprezintă o nouă poartă expresivă prin care România intră în lume, iar lumea intră în România. Această "poartă" întrușipează, înainte de toate, și în ultimă instanță, o viguroasă componentă umană, fiind înzestrată cu alese și recunoscute calități socio-culturale și profesionale.

În opinia agențiilor internaționale de presă "Forumul Crans-Montana face din România un pivot al diplomației și afacerilor mondiale". Se poate afirma că, prin Forumul internațional de la București, lumea și-a făcut o nouă imagine despre țara noastră, iar românii au înțeles mai bine că lumea îi apreciază și îi respectă prin faptele și creația lor.

■ I. MITRAN

